

MELUN METSÄSTÄJÄT

Korva tottuu helposti tiettyyn melutasoon, ja koviin ääniin turtuu nopeasti. Meluisa ympäristö on epämiellyttävä kaikille, mutta erityisesti aistiherkille lapsille ja aikuisille. Korkealla melutasolla on myös yhteys oppimisvaikeuksien syntyyn. Kielen oppiminen voi meluisassa ympäristössä vaikeutua. Miten tiloista voi muovata mukavampia ja rauhallisempia?

Havainnoikaa arjen äänitiloja. Piirtäkää päiväkodin tai ryhmän tiloista kartta tai pohjapiirros, johon merkitään eri väreillä paikat, joissa ilmenee eritasoista äänenkäyttöä. Merkitkää karttaan eri väreillä se, millainen äänitaso eri leikeissä on.

Ota lapset mukaan melun metsästämiseen. Pyydä lapsia viemään esimerkiksi pehmolelu tai muu esine sellaiseen paikkaan, jossa on paljon melua, jossa ei kuule kaverin puhetta leikin tiimellyksessä tai johon ei tee mieli mennä leikkimään melun takia. Entä missä paikassa on hiljaista ja mukava leikkiä? Pehmolelujen sijaan voitte myös lasten kanssa valokuvata paikkoja, tulostaa kuvat ja merkitä yhdessä tusseilla tai tarroilla äänekkäämmät ja hiljaisemmat tilat kuviin.

Äänitilaa voi hallita esimerkiksi seinälle kiinnitettävillä tai kaulassa pidettävillä liikennevaloilla, joiden väriä näyttämällä aikuinen voi viestittää lapsille vallitsevasta melutasosta. Osoittamalla seinältä tiettyä väriä tai nostamalla kaulanauhastaan tietyn kortin voi aikuinen pyytää lapsia ryhmänä hiljenemään leimaamatta yksittäistä lasta meluntuottajaksi. Lapsia voi myös opettaa tunnistamaan itse liian meluisan leikin ja äänimaailman. Ryhmässä voi olla esimerkiksi soittokello, jota lasten on lupa mennä soittamaan, jos melutaso kohoaa liian korkeaksi. Näin tasa-arvoisen äänitilan vaalimisesta tulee aikuisten ja lasten yhteinen tehtävä.

Pohdittavaa

- Miten fyysinen tila ja äänitila jakautuvat lasten kesken? Onko joillain lapsilla lupa leikkiä äänekkäämmin kuin toisilla?
- Mitkä leikit ovat kaikkein kovaäänisimpiä? Jäävätkö jotkut muut leikit äänekkäämpien ja enemmän tilaa vievien leikkien varjoon?
- Miten melutasoa voisi rauhoittaa? Onko esimerkiksi tilojen uudelleenjärjestely mahdollista? Millä tavalla lapset voisivat itse oppia huolehtimaan äänen tasosta?
- Miten lapset haluaisivat muuttaa tiloja tai tilan käyttöä?